

Høring av verneplan for skog

Meheia og Tiurleikåsen naturreservat, Nome kommune

Eikekvaliteter med høy verdi finnes ved Meheia sør. Foto: Terje Blindheim

**Statsforvalteren i Vestfold og Telemark
Januar 2022**

Innhold	side
1. Bakgrunn	3
2. Om verneplanarbeidet og frivillig vern	3
3. Hjemmelsgrunnlag	3
4. Saksgang	4
5. Verneplanens omfang	7
6. Faktaark	8
7. Forslag til verneforskrift	11

Vernekart er lagt ved høringen som eget vedlegg.

1. Bakgrunn

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark sender med dette på høring forslag til vern av Meheia og Tiurleikåsen naturreservat i Nome kommune.

Bakgrunnen for forslaget er et tilbud fra grunneieren i området om frivillig vern av skog. Tilbudet kom inn 4. juli 2019 gjennom AT Skog. Det er gjort registreringer av naturverdiene i området i 2019 som dokumenterer verdier som kvalifiserer for vern etter naturmangfoldloven. I oppstartsmeldingen ble området sendt ut med navnet Meheifjellet. Etter innspill fra Språkrådet om at Meheia var et mer passende navn har vi vurdert navnetsettingen på nytt, og kommet frem til at områdenavnet foreslås til Meheia og Tiurleikåsen naturreservat.

2. Om verneplanarbeidet og frivillig vern

Meld. St. 14 (2015 – 2016) *Natur for livet* legger opp til en videreføring av det langsiktige arbeidet med skogvern, herunder økt frivillig skogvern. Under behandlingen av meldingen ba Stortinget regjeringen sette mål om vern av både offentlig eid skog og frivillig vern av privateid skog til 10 % av skogarealet i landet. Naturfaglige evalueringer som ligger til grunn for prioriteringene i skogvernarbeidet er «*Evaluering av skogvernet i Norge*», NINA rapport 54/2002 og «*Naturfaglig evaluering av norske verneområder*», NINA rapport 535/2010.

Ved frivillig skogvern gir grunneierne Statsforvalteren tilbud om vern av aktuelle områder. Det blir foretatt naturfaglige registreringer og utarbeidet skogtakster for de områdene der det er behov for det. På grunnlag av tilbud og de naturfaglige registreringene utarbeider Statsforvalteren forslag til avgrensning av verneområdet. På grunnlag av tilbud og mal for verneforskrift for naturreservater utarbeider Statsforvalteren forslag til verneforskrift som blir oversendt grunneierne for kommentarer. Miljødirektoratet oppnevner en skogsakkyndig som får i mandat å forhandle med grunneierne eller grunneierens representant. Ved enighet blir det utarbeidet avtale der erstatningssum, forslag til verneforskrift og avgrensning av verneområdet blir avklart.

Det vanlige er at når staten og grunneier er enige om disse punktene vil området gjennomgå vanlig saksbehandling i tråd med naturmangfoldloven. Etter avtale med grunneier kan melding og høring av verneforslag likevel gjennomføres før avtale er signert. Fra avtaletidspunkt og fram til vernevedtak gjelder en vederlagsordning. Utbetaling av erstatningsbeløp skjer når vernevedtak er fattet.

3. Hjemmelsgrunnlag

Vern av spesielle områder eller forekomster skjer i medhold av lov 16. juni 2009 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) jf. §§ 33 – 51. I naturmangfoldloven er det gitt hjemmel for oppretting av ulike vernekategorier. Vernekategorien naturreservat, som er det strengeste vernet etter naturmangfoldloven, jf. § 37, vil bli brukt for denne verneplanen for skog på privat grunn.

Vedtak om opprettelse av naturreservat blir gjort av Kongen i statsråd etter § 37 i naturmangfold-loven, som lyder slik:

” Som naturreservat kan vernes områder som

- a) inneholder truet, sjelden eller sårbar natur,
- b) representerer en bestemt type natur,
- c) på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold,
- d) utgjør en spesiell geologisk forekomst eller
- e) har særskilt naturvitenskapelig verdi.

Som naturreservat kan også vernes et område som er egnet til ved fri utvikling eller aktive gjenopprettingstiltak å få verneverdier som nevnt i første ledd.

I et naturreservat må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. Et naturreservat kan totalfredes mot all virksomhet, tiltak og ferdsel. I forskriften kan det gis bestemmelser om vern av kulturminner i reservatet.

Treffes vedtak om reservat som krever aktive gjenopprettingstiltak, eller vedtak om reservat der bruk er en forutsetning for bevaring av det biologiske mangfold, skal det samtidig med vernevedtaket legges fram et utkast til plan for skjøtsel for å sikre verneformålet. Planen kan omfatte avtale om bruk av arealer, enkeltelementer og driftsformer. Planen eller avtalen kan inneholde bestemmelser om økonomisk kompensasjon til private som bidrar til områdets skjøtsel.”

4. Saksgang

Formell start på verneplanarbeidet for Meheia og Tiurleikåsen naturreservat ble meldt 29. oktober 2022, og frist for innspill var 15. desember 2021. Det kom inn følgende merknader til oppstartsmeldingen:

Bane NOR (brev datert 02.11.2021) uttaler følgende:

«Områdene som skal vernes ligger langt fra jernbane. Bane NOR har ingen merknader.»

Språkrådet (brev datert 17.11.2021) uttaler følgende:

«Ifølgje kartet i SSR ligg åsen Meheifjellet utanfor det foreslåtte naturreservatet, men det foreslåtte området dekker mesteparten av Meheia. Vi tilrår difor **Meheia** som namn på dette naturreservatet.»

Landbruksdirektoratet (brev datert 24.11.2021) uttaler følgende:

«Som instans for høyringa av forslag til oppretting av nye naturreservat, ønsker vi å gi nokre generelle innspel til verneprosessen.

Grundig beskriving av området

Av høyringsdokumenta må det komme tydeleg fram om og i tilfelle korleis det aktuelle området blir nytta til landbruksformål. Dersom det er landbruksinteresser i området som ikkje blir tatt omsyn til i utkast til forskrift, ber vi om at det blir grunngeve i høyringsdokumenta. Typiske landbruksinteresser kan vere (lista er ikkje uttømmende):

- o Skogsbilveg som er naudsynt for skogbruk på tilgrensande areal*
- o Traktorveg i samband med jordbruk*
- o Støl/seterområde*
- o Beite*
- o Reindrift*

Utforming av forskrift

Dersom det går vegar/ferdselsårer gjennom verneområdet, må Statsforvaltaren vurdere om det kan bli gitt føresegn om merking, rydding og vedlikehald av desse. Det bør bli lagt til rette for drift og vedlikehald av eventuelle støl-/seterområde og bli opna for andre tekniske tiltak som bidreg til ein landbruksmessig utnytting av området. Dersom slike tiltak ikkje er ønskeleg innanfor verneområdet, må det bli gitt ei fagleg grunngeving for dette i høyringsdokumenta.

Beite vil vere aktuelt i mange område som blir foreslått verna som naturreservat. Det bør difor bli vurdert om forskrifta kan opne for dette. Viss ikkje, må det bli gjort greie for

kvifor i høyringsdokumenta. Dersom det blir opna for beiting i området bør det også bli utarbeida føresegn for utsetting av saltsteinar og oppføring/vedlikehald av gjerde og sankekveer.

For alle tiltaka over må det bli vurdert om det kan bli gitt føresegn om motorferdsel i samband med tiltaka. Det bør bli gitt generelt unntak frå føresegna om ferdsl i samband med uttransportering av sjuke og skadde bufe.

Vi går ut frå at Statsforvaltaren sin landbruks- og reindriftsfaglige kompetanse blir involvert i utforming av forskrift og verneplan. Det vil også vere nyttig å involvere den lokale landbruksforvaltninga i arbeidet.»

Forsvarsbygg (brev datert 07.12.21) uttaler følgende:

«Vi ser foreløpig ingen konflikter med det foreslåtte verneområdet. Vi ber likevel om at de tek naudsynte unntak for militær operativ verksemd inn i forskrift til verneplanen. Vi ber og om at det særskilte unntaket for avgang og landing med Forsvaret sine luftfartøy vert tatt med i forskrift, for å ivareta omsynet til militær luftoperativ verksemd. Vi har ingen ytterligere merknader til verneframlegget nå.»

BirdLife Norge avdeling Telemark (brev datert 14.12.21) uttaler følgende:

«Kartlegging av fuglelivet i foreslåtte verneområder

Vi er opptatt av at kartleggingsprosessen frem til endelig vern av skogsområder må inkludere kartlegging av fuglelivet i de aktuelle områdene. En gjennomgang av tidspunktene for kartleggingene av de aktuelle områdene i denne saken viser at et klart flertall skjer fra september til november. Noen få i august og én i juli. Flere arter av trekkfugl har allerede dratt fra landet i september. På sensommeren og høsten er det i tillegg mange fuglearter som ikke gjør så mye av seg eller til og med har flyttet seg ut av hekkeområdene, og disse kartlegges dermed best på sen vinteren eller våren.

Et eksempel for å vise mangelfull kartlegging av fugl er rapporten fra Modalen i Tokke kommune. I løpet av 7 feltdager så var det enten ingen fuglearter som ble observert eller ingen som var viktige nok til å bli nevnt.

Et annet aspekt er at når man har feltarbeid for å påvise en del av de andre artsgruppene, så som lav, sopp, karplanter og biller, så krever dette så stor oppmerksomhet at det ofte kan bli vanskelig å få med seg det fuglelivet som må være i området med mindre man har dedikert personell til stede.

Om frivillig vern av skog

Sett bort i fra mangelfull kartlegging av fugleliv er BirdLife Telemark positive til frivillig vern av skog. Men det betyr ikke automatisk at alle områdene som blir foreslått for vern er like godt egnet til dette vernet.

Det er viktig at de områdene blir satt av til frivillig vern er av en slik verdi at det føles viktig å verne områdene. Når det er et mål at 10% av skogen i landet vårt skal vernes så er det viktig at skogen har stor nok verdi til å forsvare et vern, og at resurser ikke går med på vern av områder som er av lav verdi for biologisk mangfold.

Ettersom grunneiere får kompensasjon for å avgi et område til frivillig vern samt at det finnes begrensede midler til dette, så bør man også være tilbakeholdende med å verne områder uten så store verneverdier.

Forslag i forbindelse med verneplanarbeidet

BirdLife Telemark foreslår at de områdene som kun har lokal verneverdi (område 3, 5, 8, 9,

21 og 25 går ut av planene for frivillig vern og at de midlene som skulle blitt brukt til dette heller brukes ved en annen anledning når man får tilbud om områder som har høyere verneverdi.

Videre forslår vi at områdene som har regional verneverdi blir fredet. Først og fremst innenfor de områdene som kartleggerne har vurdert som verneverdig, men i tillegg at man også tillater at et område rundt blir vernet som en fornuftig buffersone for de verneverdige områdene. Dette gjelder områdene; 2, 10, 11, 12, 14, 20, 22, 23 og 27. Samtlige av de foreslåtte områder som har nasjonal eller internasjonal verneverdi bør bli vernet innenfor de rammene som er lagt.

Optimalt sett bør vern også på sikt innebære redusert omfang av jakt, spesielt på rødlistede arter.»

Naturvernforbundet i Midt-Telemark (brev datert 15.12.21) uttaler følgende:

«Generell kommentar til verneplanarbeidet

Naturvernforbundet i Midt-Telemark (NVMT) viser til invitasjon om å komme med uttale til Statsforvaltarens verneplanarbeid for 28 skogområde i Telemark. NVMT har i høve til skogområda lokalisert i Midt-Telemark-regionen lagt merke til at nokre av verneforslaga som nå ligg ute, viker i påfallande grad frå fagbiologars egne verneforslag. Generelt er tendensen at fagbiologanes arronderingar er meir restriktive enn tilbydars, og i enkelte tilfelle betydeleg meir restriktive. NVMT vil nytte høvet til kommentere at det er to problem Statsforvaltaren må leggje vekt på i vernearbeidet framover: 1) Me er bekymra for at verneprosenten for Telemark på sikt kan fyllast i for stor grad opp av skog med liten eller ingen verneverdi, og 2) at vern av skogområde bestående av ungsog og hogstflater også vil kunne svekke publikums tillit til at myndigheitenes vernearbeid fagleg sett er forsvarleg. Under vil me kommentere to av dei føreslåtte verneforslaga spesielt, begge lokalisert i Nome kommune.

....

Avsluttande merknader

Naturvernforbundet i Midt-Telemark meiner at fleire interessante og viktige område i denne prosessen er blitt føreslåtte for vern, men me ser også med ei viss bekymring på tendensen til å inkludere større areal med liten eller ingen verneverdi i dei ulike forslaga. Tilfella me har valt å kommentere ovanfor skil seg spesielt ut, og da i ein slik grad at Statsforvaltaren etter vår meining bør gjera vernesonene for desse to lokalitetane meir restriktive og meir i samsvar med fagbiologanes vurderingar.»

Statnett (brev 16.12.21) uttaler følgende:

«Det vises til melding om oppstart av verneplanprosess - Frivillig skogvern på privat grunn - 28 områder i Telemark. Statnett har ikke transmisjonsnettanlegg som blir berørt av planene og har derfor ingen merknader.»

Direktoratet for mineralforvaltning (brev datert 20.12.20) skriver at deres sektorområde ikke er berørt, og har ingen merknader.

STATSFORVALTERENS KOMMENTARER TIL DE INNKOMNE MERKNADENE

Når det gjelder uttalelsen fra Språkrådet så er Statsforvalteren enig i at Meheia er et mer passende navn. Siden området på sett og vis er todelt har Statsforvalteren funnet at et bedre navn på hele området er Meheia og Tiurleikåsen naturreservat.

Når det gjelder innspillet fra Landbruksdirektoratet, så vil vi kommentere at området som er planlagt verna ikke har støl/seterområde, men skulle det være aktuelt med beitedyr er det tatt høyde for det og de andre innspillene i verneforskriften, jf. § 4 bokstav e og g, § 6 bokstav a, 7 bokstav d og f.

Når det gjelder merknaden fra Forsvarsbygg, så vil vi kommentere at vi har tatt hensyn til unntak for militær operativ virksomhet og hensynet til militær luftoperativ virksomhet i § 6, første ledd og § 6, bokstav c.

I forhold til uttalelsen fra BirdLife Norge avdeling Telemark som ønsker kartlegging av fugl i områdene som inngår i oppstartsmeldingen av oktober 2021 vil vi bemerke at fugl ikke inngår som en fast del av kartleggingsoppdraget som konsulentfirmaene utfører (kartleggingen følger metodikken i håndbok 13 fra DN). Dette forklarer hvorfor det fremkommer lite eller ingen kunnskap om fugler i de biologiske kartleggingene som gjennomføres som del av verneprosessen. I en del tilfeller besitter Statsforvalteren selv kunnskap om fuglelivet i tilknytning til tilbudsområder, som da synliggjøres i høringen for det enkelte området. Dette kan i enkelte tilfeller innebære at områder med lokal verneverdi (*) heves til en høyere verneverdi. Statsforvalteren er i prinsippet enig med BirdLife Telemark i at kartleggingen av fugl burde vært en fast del av kartleggingene.

Videre saksbehandling

Verneforslaget med områdebeskrivelser, kart over verneområdet og forslag til verneforskrift sendes på en felles sentral og lokal høring med **frist 1. april 2022**. Formålet med høringa er å få fram opplysninger om interesser som kan bli berørt av den planlagte fredningen.

Etter høring vil Statsforvalteren oppsummere høringa, kommentere eventuelle uttalelser og utarbeide en tilrådning om vern til Miljødirektoratet. Miljødirektoratet vil deretter lage innstilling til Klima- og miljødepartementet (KLD) og vedtak om fredning blir gjort ved kgl. res. av Kongen i statsråd.

5. Verneplanens omfang

Navn	Kommune	Tall på grunneiere	Totalareal	Verneverdi
Meheia og Tiurleikåsen naturreservat	Nome	3	1894 daa	** (regional)

6. Faktaark

LOKALITET:	Meheia og Tiurleikåsen
KOMMUNE:	Nome
FYLKE:	Vestfold og Telemark
VERNEKATEGORI:	Naturreservat
AREAL:	1894 daa
HØYDE OVER HAVET:	205-410 m. o. h.
EIENDOM:	Gnr./bnr.: 103/3, 112/1, 123/2

OMRÅDEBESKRIVELSE

Lokaliteten omfatter skogkledte sørvendte og vestvendte lisider, og deler av de høyereliggende arealene på Meheia. Berggrunnen består av gneis og området domineres av bart fjell som i partier er overdekt med et tynt lag av løsmasser. I høyereliggende areal er det partier med torv og myr, og i den vestvendte lia opp fra Gonge er det partier med tynt humus/torvdekke over berggrunnen, og stedvis steinete rasmark. Området ligger i overgangen mellom svakt oseanisk og klart oseanisk vegetasjonsseksjon i boreonemoral, og sørboreal vegetasjonssone.

VEGETASJON, SKOGSTRUKTUR OG PÅVIRKNING

I dette avsnittet omtales blant annet «rødlistede» naturtyper». Det er naturtyper som er gitt status etter hvor stor risiko det er for av de går tapt. Status er hentet fra Norsk Rødliste for naturtyper 2018, fra Artsdatabanken. VU = sårbar.

Vegetasjonen i området domineres av fattig bærlyngskog og lyngskog med furu i tresjiktet. Både i lisidene ned fra Meheia og oppe på selve Meheia er det i partier typisk skrinn knausfuruskog med mye berg i dagen, men det er også større partier med kompakt furuskog. Mindre innslag av blåbærskog og gran dukker opp i friskere deler, og oppe på Meheia er det spredt med fattigmyrer. Rikere utforminger finnes sparsomt i området, men på arealer med høyere bonitet og stedvis i brattere skrenter der berggrunnen er noe mer oppsprukket, er det mindre partier med svak bærlyng-lågurtskog og lyng-lågurtskog. I de rikere partiene er det varierende innslag av blant annet bergmynte, svarterteknapp, vårerteknapp, trollbær, hengeaks, knollerteknapp, markjordbær, legeveronika, skogfiol, blåveis, liljekonvall, skogsalat, blåknapp. Deler av lisidene er blandingsskog med et tresjikt dominert av eik, osp, furu og/eller gran, og med mindre innslag av rogn, bjørk, selje, ask (VU), barlind (VU), spisslønn, hassel, lind og gråor. I mindre partier dominerer eik nesten helt. Flekker med den rødlistede naturtypen lågurtedelløvskog (VU) finnes der vegetasjonen er intermediær til rik og med dominans av eik i tresjiktet.

Skogen i området kan karakteriseres som halvgammel-gammel og stort sett godt sjiktet. Store deler av verneforslaget kan karakteriseres som halvgammel-gammel furuskog spredt med gamle trær, men det er lite med død ved her. Lavlandsblandingsskogene er flersjiktet, med god aldersspredning. Disse har innslag av en del gamle trær og til dels naturskogspreget med en del død ved i partier. Enkelte brannstubber ble observert ved Meheia sør, og hule eiker forekommer også.

VERNEINTERESSER

I dette avsnittet er blant annet «rødlistede» arter omtalt. Det er arter som er sjeldne og som er gitt ulik status etter hvor stor fare det er for utrydding. Status er hentet fra Norsk Rødliste 2015, fra Artsdatabanken. EN = sterkt truet, VU = sårbar, og NT = nær truet, der «sårbar» er mer sjelden enn «nær truet».

Det er funnet både signalarter og rødlistede arter knyttet til flere ulike treslag. I furuskogen ble furustokkjuke *Phellinus pini* registrert på flere gamle furuer, blanknål *Calicium denigratum* (NT) ble funnet på gammel furugadd og skyggejuke *Anomoporia kamtschatica* (VU) ble funnet på godt nedbrutt furulåg i den vestvendte lisiden. I de nedre liene med forholdsvis kompakt furuskog er det mange gamle og grove eiker, og rosa tusselav *Schismatomma pericleum* (VU) ble funnet på en av disse, samt krukkenål *Microcalicium disseminatum* på flere. Innenfor kjerneområdene er det blandingsskog, og disse er ofte svært artsrike da de er heterogene og kan huse arter knyttet til mange ulike treslag. I disse områdene er det foreløpig registrert få rødlistearter, men det er registrert arter knyttet til flere treslag. Ruteskorpe *Xylobolus frustulatus* (NT) er funnet på flere grove gadd og læger av eik spredt i lokaliteten, i tillegg til signalartene eikeskinn *Aleurocystidiellum disciformis* og eikebroddsopp *Hymenochaete rubiginosa*. Oksetungesopp *Fistulina hepatica* (NT) ble funnet på gammel eik. Av arter knyttet til osp er det registrert piggskorpe *Dentipellis fragilis* (NT) på tynnstammet ospegadd, samt stor ospeildkjuke *Phellinus populicola* flere steder. På gran er det foreløpig funnet rosenkjuke *Fomitopsis rosea* (NT) og granrustkjuke *Phellinus ferrugineofuscus*. Av lav i blandingsskogene er det blant annet funnet vinflekklav *Arthonia vinosa*, stiftfiltlav *Parmeliella triptophylla*, lungenever *Laboria pulmonaria* (på flere trær), og av rødlistede treslag er det registrert enkelte barlind *Taxus baccata* (VU) og ask *Fraxinus excelsior* (VU) nord i lokaliteten. Videre vises det i rapporten til at kartlegger tidligere har påvist eikegreinkjuka *Haploporus tuberculosus* (NT), ospehvitkjuka *Antrodia pulvinascens* (NT) og begerfingersopp *Artomyces pyxidatus* i lokaliteten.

De største kvalitetene ved området er forekomsten av gammel lavlandsblandingskog i de solvarme lisidene, bl.a. med en del gammel eik, samt i partier forholdsvis gammel og kompakt furuskog. Lokaliteten vurderes å være i grenseland mellom regionalt og nasjonal verneverdig, men naturverdiene er likevel ikke påfallende store eller spesielle i et nasjonalt perspektiv og dette setter sine begrensninger for den samlede verdivurderingen. Samlet vurderes verneforslaget «Meheifjellet» å inneha skogvernkviteter tilsvarende to-tre stjerner (**-***).

Meheifjellet vil i høy grad bidra til inndekning av mangler i skogvernet. Området oppnår høy mangeloppfyllelse på mangelnaturtyper grunnet gammel lavlandsblandingskog, og på de generelle manglene oppnår området høy mangeloppfyllelse som følge av lavlandsskog (høy grad), høybonitetsskog (lav grad) og biologisk gammel skog (høy grad). Også arealene utenfor kjerneområdene innehar viktige verdier. Samlet sett gir verneforslaget høy mangeloppfyllelse.

FORMÅL

Formålet med forskriften er å ta vare på et naturskogspreget område med høy grad av urørthet som har særlig betydning for biologisk mangfold på grunn av forekomst av naturtypene lågurtedelløvsog og gammel blandingskog i lavlandet, som er preget av gamle hule eiker, osp, furu og gran og mye død ved.

Området har særskilt naturvitenskapelig verdi på grunn av sjeldne og truede arter av karplanter, sopp og lav.

ANDRE INTERESSER

Meheifjellet er et populært toppturmål for befolkningen i Nome. Stien har utgangspunkt fra parkeringen ved badeplassen ved Gongevatn, og går opp til toppen. Det går også en utstikker

fra denne stien, og begge disse stiene er tegnet inn på vernekartet.

<https://ut.no/turforslag/114829/topptur-meheifjellet-432-moh>

TEKNISKE INNGREP

Ingen kjente.

PLANSTATUS

Området ligger i område avsatt til LNFR (landbruks- natur- og friluftsområde) formål.

MERKNADER

Ingen spesielle.

SKOGBRUKSOPPLYSNINGER

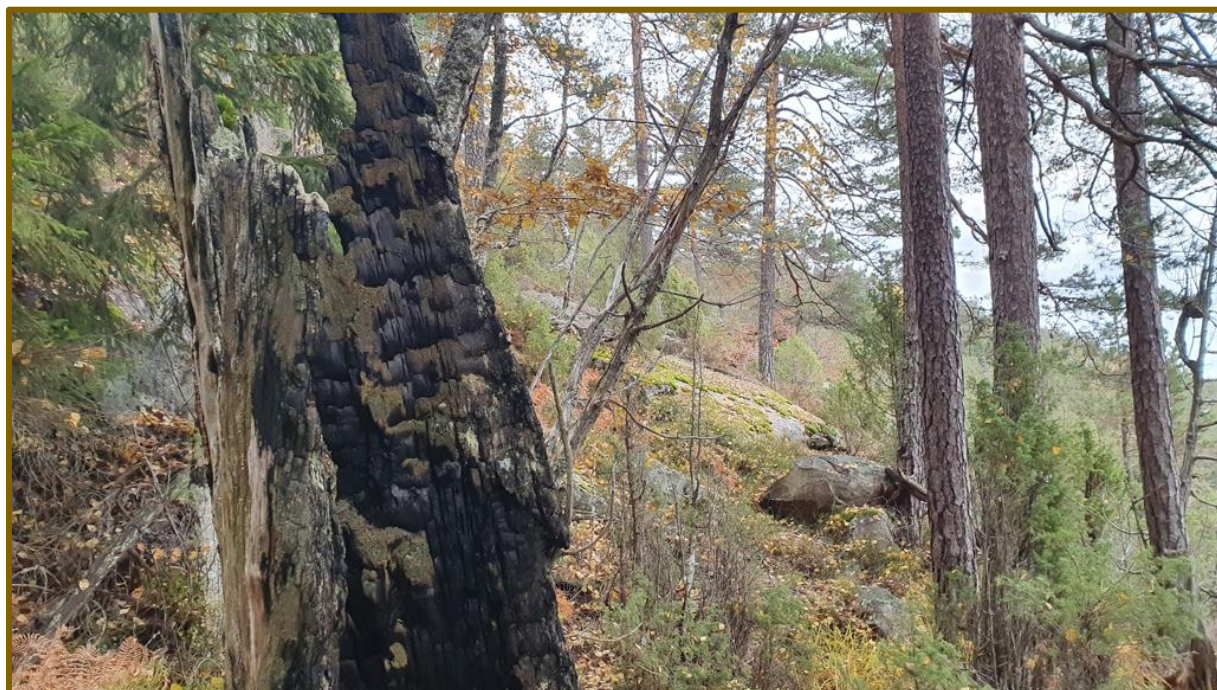
Tabellen viser skogbruksdata for tilbudsområdet.

Navn	Total-areal	Produktivt areal i daa				Annet areal i daa			Tilvekst	Volum
	daa	H	M	L	Sum	Myr	Vann	Imp.	m ³ /daa	m ³
Meheia og Tiurleikåsen naturreservat	1899	97	630	873	1600	141	15	144	0,18	23820

Skogdatene er levert av AT Skog.

LITTERATUR

Hertzberg M., Thylen A., Blindheim T. 2020. Naturverdier for lokalitet Meheifjellet, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2019. NaRIN faktaark. BioFokus.

Gammel brannstubbe ved Meheia sør. Foto: Terje Blindheim

7. Forslag til verneforskrift

Kommentarer til forskriftene

Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

Definisjon på større arrangement er om lag 30 deltakere. Er det flere deltakere må det søkes om dispensasjon, og da kan forvaltningsmyndigheten vurdere dette i henhold til § 7 bokstav e.

Merking og vedlikehold av eksisterende stier og veier.

Vedlikehold som rydding av kvist og fjerning av greiner og nedfall i stier og veier kan gjøres uten søknad. Vindfall som måtte bli liggende over stier kan kappes og legges til side, normalt vil dette bli gjort av grunneier eller oppsyn. Dersom det viser seg å være stier en ikke har kjent til ved vernet, som ønskes ryddet, kan det etter søknad gis dispensasjon etter § 7 a til rydding og vedlikehold.

Motorferdsel.

Motorferdsel er forbudt etter § 5 bokstav a. Det er noen generelle unntak i § bokstav 6 og det kan gis dispensasjon etter søknad etter bestemmelsene i § 7. Tillatelse kan gis for flere år, vanligvis opp til fem år. I tillegg gjelder lov om motorferdsel i utmark, det vil si at kommunen og grunneier må gi tillatelse til motorferdsel på vanlig måte.

Bruk av sykkel, hest og ridning

Frilufsloven åpner for sykling, ridning og annen bruk av hest på veier og stier i utmark. I høringsforslaget vil vi følge frilufslovens bestemmelser. Jf. bestemmelsen i § 5 bokstav b.

Brenning av bål.

Det er vanlig at det er åpnet for brenning av bål i store reservat (over ca. 700-1000 daa). En må da benytte tørrkvist eller ved en har med seg, det er ikke tillatt å felle eller hogge opp døde trær.

Gammel eikeskog ved Meheia sør. Foto: Terje Blindheim

Forskrift om vern av Meheia og Tiurleikåsen naturreservat i Nome kommune i Vestfold og Telemark fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjon med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med forskriften er å ta vare på et naturskogspreget område med høy grad av urørthet som har særlig betydning for biologisk mangfold på grunn av forekomst av naturtypene lågurdelløvsskog og gammel blandingsskog i lavlandet, som er preget av gamle hule eiker, osp, furu og gran og mye død ved.

Området har særskilt naturvitenskapelig verdi på grunn av sjeldne og truede arter av karplanter, sopp og lav.

Det er en målsetning å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr: Nome kommune: 103/3, 112/1, 123/2.

Naturreservatet dekker et totalareal på 1894 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet....20xx De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Nome kommune, hos Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser:

- a. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker o.l., opplag av båter, framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen er ikke uttømmende.
- d. Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a. Sanking av bær og matsopp.
- b. Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c. Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d. Vedlikehold og merking av eksisterende stier vist på vernekartet.

- e. Beiting.
- f. Oppsetting av midlertidige mobile jakttårn for storviltjakt.
- g. Utsetting av saltsteiner.
- h. Forsiktig rydding av småbusker og kvist i forbindelse med storviltjakt.
- i. Bålbrenning med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved, i samsvar med gjeldende lovverk.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a. Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.
- b. Sykling, ridning og bruk av hest utenom eksisterende stier er forbudt.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 andre ledd er ikke til hinder for:

- a. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøringen.
- b. Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c. Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndighetene kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a. Merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier, løyper og gamle ferdselsveier.
- b. Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- c. Tiltak i forbindelse med forvaltning av fisk og vilt.
- d. Hogst av etablerte plantefelt.
- e. Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 bokstav d.
- f. Oppsetting og vedlikehold av gjerder.
- g. Øvingskjøring for formål nevnt i § 6 første ledd.
- h. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 bokstav g og § 7 bokstav b, c, d og f.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

Det er flere relativt grove einer i den vestvendte lia. På én av dem ble rødlisterarten rosa tusselav (VU) registrert. Foto: Maria K. Hertzberg